

คุณธรรม ๑๒ ประการ ค่านิยมหลักคนไทยสร้างสายใยแห่งชีวิต

เจริญ มุศิริ^๑

ธรรมะอยู่ที่ใดที่นั่นสงบ สนาบรบอยู่ที่ใดที่นั่นต้องพบกับความสูญเสีย คำกล่าวนี้คงไม่เกินความจริง ความเป็นชาติต้องอาศัยความสามัคคีเป็นที่ตั้ง เหมือนกับหลักศาสนาต้องอาศัยวัตรปฏิบัติเพื่อการสำรวมกายวาจาและจิตใจให้เป็นหนึ่ง การเคารพยกย่องและเทิดทูนในพระมหากษัตริย์ก็เฉกเช่นเดียวกันต้องอาศัยความจงรักภักดีอย่างมั่นคงเป็นที่ยึดเหนี่ยว จึงเป็นเหตุที่มาแห่งคุณธรรม ๑๒ ประการ

คุณธรรม ๑๒ ประการ นี้เกิดขึ้นจาก คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้มอบ คุณธรรม ๑๒ ประการ ให้ทุกหน่วยทหาร กำลังพล และครอบครัว เพื่อให้ยึดถือและปฏิบัติตาม เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามให้กับ สังคมไทย พร้อมกับให้สอดแทรกค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ไว้ในหลักสูตรทหาร รวมถึงให้รณรงค์ เผยแพร่ค่านิยมนี้อย่างกว้างขวาง เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ ประกอบด้วยสาระที่สำคัญดังนี้

๑. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
๓. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

๔. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
๕. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย
๖. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์
๗. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย
๘. มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จัก การเคารพผู้ใหญ่
๙. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ
๑๐. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๑๑. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอม แพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ
๑๒. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่า ผลประโยชน์ของตนเอง

ด้วยความรักชาติ ศรัทธาในพระศาสนา และยกย่องเทิดทูนในองค์พระมหากษัตริย์ ที่ฝังแน่น ในจิตสำนึกของคนไทยมาแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความผูกพันต่างๆ จนเกิดเป็นวิถีชีวิตที่โยงใย เกี่ยวเนื่องเพื่อทำให้เกิดทำให้มีกิจกรรมที่จะรักษา และดำรงสิ่งที่เคารพนับถือนั้น ๆ ไว้ให้คงอยู่สืบไป จึงเกิดข้อวัตรปฏิบัติให้เยาวชนประชาชนได้มี

^๑ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก

แนวร่วมเพื่อสร้างพลังสามัคคีของหมู่คณะ จึงเป็นคุณธรรมในสังคมที่ทุกคนควรทราบ และนำไปปฏิบัติถึงไม่ได้เป็นกฎหมาย แต่เป็นหน้าที่ที่ควรกระทำ นับว่าเป็นจารีตในสังคมจะหย่อนยานไม่ได้ ควรฝึกหัดให้กระจำง เพราะจะเป็นสิ่งที่เป็นบรรทัดฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในโอกาสต่อไป

เราคนไทยทุกหมู่เหล่าจึงสมควรส่งเสริมคุณธรรม ๑๒ ประการนี้ให้เป็นที่รับรู้ในหมู่เยาวชน และนำเข้ามาปฏิบัติในกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา ด้วยใจที่รักและพร้อมแก้ไขในสิ่งที่เราบกพร่องรับสิ่งแปลกใหม่ที่นำไปสู่ความก้าวหน้าในชีวิตและการงานในโอกาสต่อไปจึงควรพิจารณาแนวทางสร้างค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการดังนี้

กิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ ทำบุญตักบาตร ร่วมพัฒนา
ค้นหาพ่อตัวอย่างเสริมสร้างชุมชน

๑. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ครอบครัวที่อบอุ่น เป็นสังคมก่อให้เกิดชาติที่เป็นหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศ ในประเทศต้องมีโบราณสถาน โบราณวัตถุ เช่น วัด โบสถ์ วิหาร มัสยิด เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาเพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวแห่งจิตใจ และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือ พระราชวัง ซึ่งเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ ผู้นำชาติ ผู้นำชนเผ่า ให้เป็นหนึ่งเดียว

เราคนไทยถูกปลูกฝังค่านิยมที่มีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์มาหลายชั่วอายุคน

ที่เป็นเชิงสัญลักษณ์แห่งความรักที่แท้จริงไวในดวงใจพวกเราทุกคน กิจกรรมต่างๆ ที่ร่วมกันจัดขึ้นมานั้นย่อมแสดงพลังที่มีความหมายแห่งความเคารพ เคารพ เพื่อความสุข ความภูมิใจ ทุกคนทราบดีว่าประเทศจะเจริญก้าวหน้า คนในชาติต้องมีความสุข ความสามัคคี และมีรายได้ที่มั่นคงอยู่ในกรอบศีลธรรมที่ดีงาม โดยที่ทุกคนต้องเคารพในกฎหมาย ที่กำหนดบทบาทสิทธิหน้าที่ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งความเป็นประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ ออดทน

หน้าที่ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน เป็นสิ่งที่แสดงออกของความซื่อสัตย์ ความเสียสละ และความอดทน นักเรียนจะสำเร็จในการเรียน ต้องรู้จักการแสวงหาความรู้ตามที่ครูสอน และศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองในยามว่างเว้นจากงานฝึกฝนตนเองตามกรอบกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด ความเสียสละไม่ใช่เฉพาะทรัพย์สินเงินทองเท่านั้น แต่รวมถึงน้ำใจที่มีแก่ชาติบ้านเมือง เพื่อนมนุษย์ สรรพสัตว์ และสิ่งของต่างๆ ที่ควรแก่การอนุรักษ์ ต้องไม่ครอบครองไว้เป็นส่วนตัวแต่เพียงผู้เดียว ต้องรู้จักการแบ่งปัน การให้สิ่งของ ปัญญาและความรู้ย่อมเป็นเครื่องแห่งการเสียสละ การทำงานด้วยสามัญสำนึกในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนั้นเป็นความซื่อสัตย์ที่สุดยอด

การเอาชนะใจตัวเองไม่ให้เกิดกิเลส ในความโลภ โกรธ และหลง นั่นคือความอดทนที่เป็นเครื่องกำหนดการเอาชนะความอยากแห่งจิตที่ชุ่มมัว เราควรกำจัดสิ่งเหล่านั้นด้วยจิตที่เมตตาและเสียสละ

ใกล้ชิดที่สุด จากนั้นก็จะเป็นพี่น้อง เครือญาติ ครู-อาจารย์และเพื่อนๆ จิตใจที่ผูกพันนั้นจะแสดงพลังแห่งความกตัญญูได้อย่างน่ารักและเหมาะสม ค่านิยมในสังคมจะเป็นเป้าหมายหลอมจิตใจนั้นให้บริสุทธิ์ พวกเขาจะแบ่งปันสิ่งของ เงินทอง ให้เป็นน้ำใจแก่คนรอบข้าง ความมีน้ำใจจะเกิดขึ้นในสังคมบ้านก่อนที่จะเจือจางสู่สังคมในวงกว้าง ความจริงแล้วบ้านที่พ่อแม่ให้ความเป็นกันเองกับลูกๆ จะเป็นยาริเศษที่จะทำให้เด็กทุกคนมีพลังคุ้มกันจากสิ่งที่ไม่ดีไม่ต้องการได้ เพียงแค่ทุกคนรอบค้วแสดงความรักด้วยการให้ มากกว่าการรับ และแสดงน้ำใจมากกว่าการเห็นแก่ตัว เท่านั้นความกตัญญูทุกเวทีจะเกิดขึ้นในครอบครัวและบ้านเมือง

๓. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

พรหมในบ้านคือ บิดามารดาผู้ที่กล่อมเกลี้ยงเลี้ยงดูเราตั้งแต่ยังเยาว์วัย อารยธรรมต่างๆ เกิดขึ้นในวิถีแห่งชาวบ้าน พ่อแม่จะเป็นครูที่คอยสอนลูกให้รู้ดี รู้ชั่ว คอยย้ำเตือนตามครรลองความเชื่อในประเพณีวัฒนธรรมและศาสนาที่ตนนับถือ ลูกจะได้รับความอบอุ่นทางจิตใจจากพ่อแม่ที่อยู่

๔. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

มนุษย์นี้ดีกว่าสัตว์ทุกชนิดในโลกนี้ เพราะมนุษย์พูดได้สื่อสารได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด เพราะทุกอย่างคือการเรียนรู้ การคิดอย่างสร้างสรรค์เป็นผลงานอันเยี่ยมยอดที่ทำให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง ตั้งแต่อดีตจนถึง

ปัจจุบัน การเรียนรู้ทำให้สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกได้อย่างลงตัว สัตว์โลกที่ไม่ใช่มนุษย์สูญพันธุ์ไปมากที่สุดเพราะขาดการเรียนรู้สภาพความเป็นอยู่ในธรรมชาติ บรรยากาศของโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงไป มีเพียงมนุษย์เท่านั้นที่สามารถดำรงเผ่าพันธุ์ได้อย่างต่อเนื่องและสมบูรณ์ยิ่งด้วยมันสมองที่ชาญฉลาด เรียนฟัง การคิด การซักถาม และการจำบันทึกทำให้เรามีข้อมูลมากมายในการศึกษาและค้นคว้า ยังมีเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยยิ่งทำให้การเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นไปตามความต้องการของโลกด้วยมีวิวัฒนาการแห่งยุคสมัย สามารถเชื่อมโยงกันได้ทั่วทุกมุมโลกด้วยข้อมูลที่เป็นหนึ่งเดียว

๕. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย

ความสำคัญของชาติขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงาม เพราะชาติสามารถบอกความหมายที่คนแสดงออกให้เห็น ที่สภาพความเป็นอยู่ ภาษา เครื่องนุ่งห่ม จารีตประเพณีที่เป็นการบ่มเพาะมาจากรุ่นสู่รุ่น เป็นมรดกตกทอดนั้นคือวัฒนธรรมที่ถาวรจึงจะเป็นชาติสัญลักษณ์ได้ การรักษาวัฒนธรรมประเพณีเป็นการรักษามรดกของคนและของชาติได้ การเรียนรู้ที่จะสืบทอดแห่งขุมปัญญาที่ชาญฉลาดของบรรพบุรุษสู่ลูกหลานได้อย่างประณีตบรรจง คนไทยรู้จักวันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง วันถือศีลออก วันคริสต์มาส เพราะวัตรปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความเชื่ออยู่ตามศาสนาและความเชื่อถือที่สืบทอดกันมาและจะร่วมกันรักษาตลอดไป

๖. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์

ธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมเป็นบ่อเกิดแห่งชุมชนปัญญาที่ชาญฉลาดในการพัฒนาชาติและพัฒนาคน คนจะดีต้องอยู่ในสถานที่ดี แหล่งเรียนรู้ที่ดี คบค้าสมาคมคนดี และมีศีลธรรมประจำใจ มีความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รักษาความสัตย์แห่งวาจาและการดำรงตนในกรอบแห่งกฎหมาย บ้านเมือง ทรงไว้ซึ่งหลักความถูกต้องเที่ยงธรรม สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต้องผ่านการฝึกหัดและฝึกฝนจนเกิดความเคยชิน การยึดเสียงส่วนใหญ่แบบไม่ลุ่มหลงเราเรียกประชาธิปไตย นั่นก็คือหากเราเคารพในผู้ใหญ่ และเรียนรู้คำสอนต่างๆ ที่สังคม

ยอมรับล้วนเป็นสิ่งที่พัฒนาตนทั้งนั้น จากกลุ่มคนที่มีศักยภาพเพียงกลุ่มเล็ก ก็ปลูกปั้นเป็นแนวร่วมกลุ่มใหญ่ๆ ได้ ถ้ากลุ่มนั้นประกอบไปด้วยผู้ที่มีศีลธรรม จรรยาดี และเป็นผู้รักชาติในทุกสิ่งอย่าง สังคมในบ้านเมืองและในโลกย่อมเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีและสร้างสรรค์ หากพลโลกมีคุณธรรม มีความเกื้อกูลกัน โลกจะสงบร่มเย็น และเกิดมิตรภาพที่ยั่งยืน

๗. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย

รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นชื่อเรียกระบอบการปกครองในราชอาณาจักรไทย ที่รวมเอา

ทั้งรูปแบบการปกครอง ประเภทประชาธิปไตยโดยมีรัฐสภากับรูปแบบรัฐธรรมนูญประเภทการปกครองราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญไว้ในคำเดียวกันภายในระบอบการปกครองเช่นนี้ของประเทศไทย แตกต่างไปจากธรรมเนียมการปกครองแบบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญและพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุขแต่ในทางพิธีการ ทั้งนี้ เพราะพระมหากษัตริย์ในประเทศไทย มีพระราชอำนาจทางการเมืองเกินกว่าที่เป็นในประเทศประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญประเทศอื่น ทั้งนี้หากกล่าวถึงการเป็นประมุขในทางพิธีการของระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญนั้น ก็คือ เป็นพิธีการที่ทรงบริหารอำนาจอธิปไตยแทนปวงชนโดยแบ่งแยกอำนาจนั้นเป็นสามฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายนิติบัญญัติ อำนาจอธิปไตยนั้นผ่านมายังสภานิติบัญญัติที่เรียก "รัฐสภา" ฝ่ายบริหาร อำนาจอธิปไตยนั้นผ่านมายังกลุ่มผู้บริหารสูงสุดที่เรียก "คณะรัฐมนตรี" และฝ่ายตุลาการ อำนาจอธิปไตยนั้นผ่านมายังศาลทั้งหลาย ซึ่งมีสามประเภท คือ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญ แต่ความจริงแล้วองค์กรเหล่านั้นเป็นปวงชนหรือผู้แทนของปวงชนที่บริหารอำนาจด้วยตนเองเพื่อประโยชน์ของปวงชนและโดยการควบคุมของปวงชน ส่วนพระมหากษัตริย์เป็นแต่เชิดให้กิจการดำเนินไปด้วยดีตามพระราชภารกิจทางพิธีการที่รัฐธรรมนูญมอบให้เท่านั้น

๘. มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการ
เคารพผู้ใหญ่

กฎหมายทำให้สังคมสุขสงบ ทำให้ทุกคนได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียม ทั้งผู้หญิงผู้ชาย เด็กผู้ใหญ่ คนจนคนรวย นักพรตนักบวช กฎหมายเป็นระเบียบ และวินัยในตัวบุคคลที่จะยึดถือปฏิบัติต่อกัน การที่ทุกคนปฏิบัติต่อกันดีสังคมก็มีสุข เริ่มจากที่บ้านมีกฎบ้านบิดามารดาเป็นผู้ดูแลอบรมระเบียบวินัยแก่บุตรแห่งตน เมืองมีกฎหมายคุ้มครองสิทธิและหน้าที่ไม่ให้คนย่อหย่อนในกติกามารยาทโรงเรียนก็มีกฎระเบียบที่จะพัฒนากายและจิตใจให้เยาวชนในวัยศึกษาเล่าเรียนให้เป็นคนดีที่สังคมต้องการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจึงเป็นเครื่องหมายบ่งชี้ความเป็นผู้มีวินัย ผู้มีวินัยจะเหมือนผู้น้อยรู้จักผู้ใหญ่เสมอ คือเชื่อฟังปฏิบัติตามผู้บังคับบัญชา เช่น ลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และมีจิตสาธารณะ จึงเป็นคนที่น่ารักและน่าเลื่อมใสบ้านเมืองใดที่เจริญก้าวหน้านั้นก็แสดงปัจจัยแห่งระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่นั่นเอง

๙. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ

ตัวเราเองย่อมมีความรู้สึกนึกคิด จิตสัมผัส ในอารมณ์ที่เกิดขึ้นในทุกขณะจิตที่อยู่ ที่เป็นการทำงานต่างๆ ตามฐานะในสังคม และการดำรงชีพ เมื่อเราตื่นขึ้นมายามเช้าในวันหนึ่งๆ เราจะรู้ตัวก่อนที่จะลุกอาบน้ำ แปรงฟัน หรือทำภารกิจอื่นเสมอ คือไม่งัวเงียง่วงนอน สดชื่นในบรรยากาศยามอรุณ สดใสกับอาหารในมือเช้า เบิกบานกับงานที่ทำนั้นหมายเอาว่าเป็นคนรู้คิดจิตจึงไม่ลุ่มหลงในอุปกิเลสต่างๆ เหตุนี้เองจะนำพาไปยังงานที่ชอบที่ดีคือรู้ทำ คือขยันหมั่นเพียร อดทนอดกลั้นเมื่อเจอปัญหาหรือเภทภัยต่างๆ แก้ไขสิ่งนั้นด้วยความมีสติรู้คิด รู้ทำเสมอ การแก้ไขสิ่งต่างๆ ได้นั้นคือเป็นคนรู้กาลเทศะ มุ่งประโยชน์ที่เป็นส่วนตนนำผลไปสู่ส่วนรวมได้ด้วยเป็นการพัฒนากระแสแห่งจิต และกายให้สอดรับการตลอดไป เพื่อให้คนๆ นั้นเป็นคนที่มีคุณภาพนั่นเอง

๑๐. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เกษตรกรที่ทำหน้าที่เสมือนกระดูกสันหลังของชาติ เป็นผู้ประกอบกิจส่วนตนเป็นหลักในการดำเนินชีวิต เพื่อเลี้ยงชีพชอบตามภูมิลำเนาถิ่นฐานบ้านเกิด แต่เมื่อมีเหลือกินก็จำหน่ายออกไปเพื่อเปลี่ยนเป็นทรัพย์สินอย่างอื่นที่ตนเองพอใจ ความเป็นอยู่ของผู้ประกอบการเหล่านี้เป็นความพอเพียงตามอัตภาพ คือมีพอกิน เหลือกก็เก็บไว้ มีมากกินก็จำหน่ายจ่ายแจกแลกเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นที่สำคัญหรือจำเป็นสำหรับการดำรงชีพนั้น เป็นความพอใจ ภูมิใจ และยึดมั่นในหลักการของตน มนุษย์ทุกคนหากรู้จักพอจะพบความสุขในการดำรงตนไว้ในที่ชอบ คือไม่เบียดเบียนตนและผู้อื่น การพึ่งพาตนเองจึงเป็นการให้พุทธวจนะที่ว่า อัตตาหิ อัตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน เมื่อเราสามารถพึ่งตัวเองได้แล้ว ย่อมสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้โดยง่าย นั่นคือความ

พอเพียง ชาติ บ้านเมือง ที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และพัฒนาความเป็นอยู่ของคนรากหญ้าได้จะประสบผล มากกว่าอาศัยผู้อื่นทำให้ เพราะขาดความเป็นตัวตนที่ยึดเหนี่ยวไม่ได้ เศรษฐกิจในครัวเรือนที่พอกิน พอใช้ พอจำหน่าย จึงเป็นหนทางรอดของประเทศชาติ

๑๑. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ

ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นของคู่กัน คนเราต้องเรียนรู้เรื่องของตนเองให้มากที่สุด และควบคุมมันได้ถือว่ามีศีล และสามารถระงับความอยากทั้งหลายทั้งปวงนั้นได้ด้วยความรู้แจ้งเห็นจริงในความอยากนั้น และสามารถควบคุมมันได้ถือว่ามี

จิตเกิดสมาธิ เมื่อเราทำสมาธิคือการมีจิตจดจ่อต่อความรู้ที่เราได้รับได้ เกิดมุมมองใหม่ในที่ดีทั้งต่อตนเองและผู้อื่นนั่นคือปัญญา ทุกคนจะล่องจากความมีศีลสมาธิ ปัญญาไม่ได้หากยังคงความเป็นมนุษย์จะต้องมีไม่มากก็น้อย ตามภพภูมิที่เกิดการฝึกฝนด้วยวัตรปฏิบัติที่มุ่งมั่น เราควรมุ่งดีโดยการส่งเสริมคนดี ให้เกียรติตนเองด้วยความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติตนเองตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ มีสติครองตน ครองคน ครองงาน ด้วยจิตที่เบิกบาน ไม่สับสนด้วยสิ่งที่เป็นอบายมุข สร้างศรัทธามั่นในพระศาสนาที่เรานับถือ นั่นก็คือจิตใจที่งามด้วยจรรยาและมารยาทที่น่ายกย่องแล้ว

๑๒. คำนิยามถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

หมู่บ้านหนึ่งจะมีสิ่งที่เป็นสาธารณสมบัติที่ใช้ร่วมกัน เช่น วัด โบสถ์ มัสยิด ถนน แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ที่ไม่มีใครคนใดคนหนึ่งเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว จึงจำเป็นต้องช่วยกันรักษา

และบำรุงให้สิ่งนั้นคงอยู่ตลอดไป เหมือนกับประเทศที่หมายถึงแผ่นดินที่เราอาศัยอยู่ เราจะต้องรักษาและหวงแหน เพื่อให้สิ่งนั้นอยู่กับเราตลอดไป จึงเรียกสิ่งนั้นว่าชาติ ความไม่หมดไม่สิ้นนั่นเอง ชาติจึงเป็นความยิ่งใหญ่เป็นส่วนรวมที่นับประโยชน์ได้มาก มีผลต่อคนหลายเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์ที่รวมกันอยู่ในขอบเขตที่ได้รับการยอมรับจากทุกคน

สรุป คำนิยามหลัก ๑๒ ประการของคนไทย เป็นสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจในการสร้างชาติที่คงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของความเป็นชาติที่มีมาแต่โบราณรักษาและสืบทอดไปถึงรุ่นลูก รุ่นหลาน เป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจ น่ายกย่องแก่นานาประเทศที่ว่าเรามีวัฒนธรรมที่เป็นรากเหง้าของความเป็นคนที่สมบูรณ์ ถึงพร้อมด้วยความเป็นผู้มีระเบียบวินัย และมารยาทที่เหมาะสม น่าคบค้าสมาคม น่านับถือ และให้สิ่งต่างๆ เหล่านี้อยู่ในสายเลือดของคนไทยตลอดไป ♦

บรรณานุกรม

โชติ ศรีสุวรรณ. **ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ**. กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์, ๒๕๕๘.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. **ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข**. ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

สืบค้นจาก: <https://goo.gl/WQe5mc>. (๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘).

สมศักดิ์ เจียมธีรสกุล. **ความหมายและความเป็นมาของ ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น**

ประมุข. ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙. สืบค้นจาก: [http://somsakwork.blogspot.com/2006/07/](http://somsakwork.blogspot.com/2006/07/antithetical-qualification-tension.html)

[antithetical-qualification-tension.html](http://somsakwork.blogspot.com/2006/07/antithetical-qualification-tension.html). (๑ กันยายน ๒๕๕๘).

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐**. สืบค้นจาก:

http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/elaw_parcy/download/article/article_201

[10908103835.pdf](http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/elaw_parcy/download/article/article_20110908103835.pdf). (๑ กันยายน ๒๕๕๘).

Office of the Council of State of Thailand. **Constitution of the Kingdom of Thailand, BE**

2550 (2007). Available: <http://www.asianlii.org/th/legis/const/2007/1.html>.

(1 September 2015).